

QP CODE: 23144923

23144923

Reg No :

Name :

M A DEGREE (CSS) EXAMINATION, NOVEMBER 2023

Third Semester

Faculty of Language and Literature

M A SANSKRIT SPECIAL (SAHITYA)

CORE - SA030301 - SANSKRIT POETICS V - THEORY OF DHVANI - II

2019 ADMISSION ONWARDS

613A4F1C

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight **1** each.

1. अर्थान्तरसंक्रमितवाच्यध्वनेः वाक्यप्रकाशताम् उदाहरणसहितं विवृणुत।
2. असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य पदप्रकाशतां सोदाहरणं प्रदर्शयत।
3. वक्तृवाच्यभेदान् यथाग्रन्थं विवृणुत।
4. असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनौ कालव्यञ्जकत्वं सोदाहरणं प्रदर्शयत।
5. ध्वनिकारमतमनुसृत्य रसभङ्गस्य प्रथमः हेतुः कः? विवृणुत।
6. आनन्दवर्धनाभिमतं वृत्तिस्वरूपं निरूपयत।
7. ध्वनेः बहुधा उद्योतनं तृतीयोद्योतमाधारीकृत्य प्रदर्शयत।
8. पुरातनकविनिबद्धार्थसंस्पर्शवत्यपि वाणी नवत्वं प्रतिपद्येत। स्पष्टयत।
9. कालभेदाद् काव्यार्थस्य नानात्वं सोदाहरणं प्रदर्शयत।
10. आनन्दवर्धनमतमनुसृत्य संवादं निरूपयत।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight **2** each.

11. विषमयितः केषामपि केषामपि प्रयात्यमृतनिर्माणः। केषामपि विषामृतमयः केषामप्यविषामृतः कालः।। वाक्यप्रकाशतां सूचयत।
12. वाणिजक ! हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृत्तयश्च। यावल्लुलितालकमुखी गृहे परिष्वक्कते सुषा।। पदप्रकाशतां प्रदर्शयत।

13. कृतककुपितैर्बाष्पाम्भोभिः सदैवविलोकिताैर्वनमपि गता यस्य प्रीत्या धृतापि तथाम्बया।।वाक्यप्रकाशतां प्रदर्शयत।
14. तमर्थमवलम्बने येऽङ्गिनं ते गुणाः स्मृताः। अङ्गाश्रितास्त्वलङ्कारा मन्तव्याः कटकादिवत् ।। व्याख्यात।
15. सन्धिसन्ध्यङ्गघटनं रसाभिव्यक्त्यपेक्षया। न तु केवलया शास्त्रस्थितिसम्पादनेच्छया।। विवृणुत।
16. प्रसिद्धोऽपि प्रबन्धानां नानारसनिबन्धने। एको रसोऽङ्गीकर्तव्यस्तेषामुत्कर्षमिच्छता।। व्याख्यात।
17. मा भूत विभूतिषु निःसारासु रागिणो गुणेषु वा '। स्पष्टयत।
18. तत्र पूर्वमनन्यात्म तुच्छात्म तदनन्तरम् '। स्पष्टयत।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any **two** questions.

Weight 5 each.

19. आनन्दवर्धनाभिमतं संघटनास्वरूपं विवृणुत।
20. असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यो ध्वनिः प्रबन्धात्मा रामायणमहाभारतादौ प्रकाशमानः प्रसिद्ध एव '। यथाग्रन्थं समर्थयत।
21. ध्वन्यालोकदिशा रसविरोधिपरिहारं विवृणुत।
22. महाभारते रामायणे वा मुख्यरसः कः इति विचार्यत।

(2×5=10 weightage)

